

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ វត្តខ្មែរកាណាដា ជំរុញការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារវាងគណ បក្សនយោបាយខ្មែរទាំងបីនៅកម្ពុជា

Website: www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី៩ តុលា ២០០៤

ការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារវាងគណបក្សទាំងបី កើតឡើងក្រោយពេលដែល រដ្ឋាភិបាលកញ្ចប់បានបង្កើតឡើង ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច ដែលរួមគ្នាធ្វើរដ្ឋាភិបាលចំរុះ ពុំមានការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារទេ ឯការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារគឺកើតឡើងវាងគណបក្សទាំងបីនេះ ជាមួយគណបក្សសម-រង្ស៊ី ។ ការវិវាទគ្នានេះ កើតអំពីមូលហេតុចែកអំណាចពុំត្រូវគ្នា ។ គណបក្សទាំងបី គឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច ពុំមានការវិវាទគ្នា មកអំពីចែកអំណាចត្រូវគ្នា ទោះបីគណបក្សនីមួយៗក្នុងបណ្តាគណបក្សទាំងបីនេះមានកំហុស ក៏បិទភ្នែកមិនទោទប្រកាន់គ្នាទៅវិញទៅមកឡើយ ដូចសភាសិតខ្មែរថា ឃ្លានឆ្មាញ់ស្រឡាញ់ល្អ ។ ដូចនេះគួរប្រយុទ្ធនៅសល់តែពីរ គឺគណបក្សសម-រង្ស៊ីជាមួយរដ្ឋាភិបាលចំរុះ ។ ប្រធានគណបក្សសម-រង្ស៊ីតែងទៅលើប្រធានគណបក្សទាំងបីថាប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ ។ ឯមេគណបក្សទាំងបី មិនចង់ឲ្យគណបក្សប្រឆាំងទៅ តែងទៅទតបរិញ្ញា ។ ការទោទគ្នាទៅវិញទៅមកនេះ ក្លាយទៅជាទម្លាប់របស់អ្នកដឹកនាំខ្មែរ ។ គណបក្សសម-រង្ស៊ីនិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចធ្លាប់ធ្វើសម្ព័ន្ធភាពអ្នកប្រជាធិបតេយ្យជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះក្លាយជាសត្រូវនឹងគ្នា ។ បើប្រៀបធៀបគណបក្សទាំងបី គណបក្សនីមួយៗតែងមានវិវាទផ្ទៃក្នុងដូចគ្នា គ្រាន់តែទំនាស់នោះធ្ងន់ស្រាលជាងគ្នានិងមានការជំនាស់ជាមួយគណបក្សផ្សេងទៀត ។ ចំពោះព្រឹត្តិការណ៍តែងតែកើតមានបែបនេះនៅប្រទេសកម្ពុជា តើគណបក្សណាខ្លាតជាងដើម្បីទាញយកប្រយោជន៍សំខាន់សំរាប់គណបក្សខ្លួន ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាពិតជាខ្លាតជាងគណបក្សពីរទៀត ព្រោះអ្វី ព្រោះថាគណប្រជាជនកម្ពុជាពិតជាមានវិវាទផ្ទៃក្នុងដូចគណបក្សពីរទៀតដែរ ប៉ុន្តែគេចេះបិទបាំងមិនឲ្យលេចច្រំបែកចេញពីមាត់គេឡើយ គឺគេលាក់ការមិនឲ្យអ្នកដទៃដឹងដូចកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់គេឡើយ គឺគេចេះបិទស្ទើរតែអ្នកដទៃមើលមិនឃើញស្នាម ហើយទីបំផុតគេរួមគ្នាវិញដើម្បីអោយជីវិតបក្ស ។ មធ្យោបាយដែលអនុវត្តបានជោគជ័យនេះ ដោយសារតែប្រតិបត្តិការដ៏ប្រុងប្រយ័ត្នរបស់លោកគ្រូឧបដ្ឋាយិកបរទេសនៅទិសខាងកើត ។ ដូច្នេះគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដែលជាអតីតគណបក្សកុម្មុយនិស្តនេះ គេយកប្រយោជន៍បក្សជាក់ពីមុខជាអាទិភាពទី១ ត្រូវតែគិតគូរជាងប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ។ បែរមកមើលគណបក្សពីរទៀត គឺគណបក្សសម-រង្ស៊ីនិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចវិញ គណបក្សទាំងបីនេះពេលដែលរួមគ្នាធ្វើសម្ព័ន្ធភាពអ្នកប្រជាធិបតេយ្យប្រឆាំងនឹងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានប្តេជ្ញាចិត្តថា បើទៅទិណាត្រូវទៅជាមួយគ្នា បើមិនទៅមិនទៅជាមួយគ្នា

បានសេចក្តីថា បើចូលធ្វើរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវចូលជាមួយគ្នា បើមិនចូលមិនចូលដូចគ្នា ។ ឥឡូវនេះ អំពើប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីពាក្យប្តេជ្ញាចិត្ត គឺបក្សយើងទាំងបីត្រូវតែបែកគ្នា ត្រូវតែបែកផ្លូវគ្នាដើរ ហើយយើងត្រូវតែទោទរកកំហុសគ្នាទៅវិញទៅមកថែមទៀត ។ នៅពេលដែលគណបក្សសម-រង្ស៊ីនិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចកំពុងខាំគ្នា គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជានិងប្រជាជនកម្ពុជាមិនដៃព្យញ្ជ័យដោយចិត្តរំភើប ដោយបំណងរបស់គេបានសំរេចហួសពីការស្មាន ព្រោះបំណងបំបែកគណបក្សទាំងបីនេះឲ្យបែកគ្នា កុំឲ្យចងសម្ព័ន្ធមិត្តនឹងគ្នាបាន ព្រោះបើគណបក្សសម-រង្ស៊ីនិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចរួមគ្នា គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាពិតជាបាក់ទុកទុលំណាស់ ឥឡូវនេះមិនត្រឹមតែបែកគ្នាទេ ថែមទាំងប្តឹងគ្នាទៅវិញទៅមកទៀត ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទាញយកគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចធ្វើជាដៃគូ ធ្វើរដ្ឋាភិបាលចំរុះ ព្រោះគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដឹងច្រើនមេគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចនេះច្បាស់ណាស់ ព្រោះធ្លាប់ធ្វើការជាមួយគ្នាពីរអាណត្តិមកហើយ គឺមេបក្សនេះស្រណាក់គេបន្តិចចិត្តណាស់ គ្មានគោលជំហរខ្ពង់ខ្ពស់ច្បាស់លាស់ទេ ។ ចំពោះប្រធានគណបក្សសម-រង្ស៊ីវិញ ពុំបានចូលរួមរដ្ឋាភិបាលចំរុះទេ ទំនងជាគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចពុំព្រមឲ្យចំនួនសមាជិករដ្ឋាភិបាលតាមការសុំរបស់គណបក្សខ្លួន ។ កាលពីមុន គណបក្សសម-រង្ស៊ីបានអនុញ្ញាតឲ្យប្រធានគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច តំណាងខ្លួនក្នុងការចរចាជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើតរដ្ឋាភិបាលចំរុះ ហើយគណបក្សសម-រង្ស៊ីចូលតាមទ្វារគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច ពេលដែលពុំបានសំរេចតាមពាក្យសុំ គណបក្សសម-រង្ស៊ីក៏ឈប់ចូលរួមរដ្ឋាភិបាលចំរុះនោះតែម្តងទៅ ។ សូម្បីតែគណៈកម្មាធិការ៦នៅក្នុងរដ្ឋសភា ដែលតាមធម្មតាជាគណៈកម្មាធិការចំរុះ ចេញពីគណបក្សដែលមានតំណាងរាស្ត្រក្នុងរដ្ឋសភា ក៏គេពុំឲ្យគណបក្សសម-រង្ស៊ីចូលរួមដែរ ។ លទ្ធផលនេះកើតឡើង ដោយសារតែកំហុសមេគណបក្សសម-រង្ស៊ីខ្ពង់ខ្ពស់ ទុកចិត្តខ្លាំងពេកទៅលើប្រធានគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច ឲ្យសំរេចកិច្ចការសំខាន់ៗដ៏ស្មុគស្មាញ ក្នុងការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលចំរុះជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ លុះដល់គេក្បត់ពុំដើរតាមបំណងរបស់ខ្លួន ទើបក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ ក៏កើតការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារទៅវិញទៅមកយ៉ាងនេះទៅ ។ ពេលនេះគេឃើញការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារ បញ្ចេញសកម្មភាពខ្លាំងចំពោះតែគណបក្សពីរ ដែលធ្លាប់ជាសម្ព័ន្ធភាពជាមួយគ្នា គឺគណបក្សសម-រង្ស៊ីនិងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច ឯគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាហាក់ដូចជាសម្លៀកមួយពេល។ គួរកត់សម្គាល់ថា គណបក្សទាំងបីបានងាកមកករករដ្ឋប្បវេណីតុលាការជាមធ្យោបាយដោះស្រាយទំនាស់ ជាជាងប្រើអំពើហិង្សាមានល្អចសម្លាប់គ្នាជាដើម ។ បើមានការរិះគន់ អ្នកដែលត្រូវគេរិះគន់គួរស្រាយបំភ្លឺតាមលិខិតនិងតាមប្រព័ន្ធពត៌មាន ដូចជាវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ សារពត៌មានជាដើម ប្រសើរជាងការប្តឹងផ្តល់គ្រួសារ ព្រោះនាំឲ្យមានបញ្ហាវែងឆ្ងាយទៅទៀត ។ បុគ្គលសាធារណៈដែលបំរើរដ្ឋនិងជ្រៀសវាងពុំផុតពីការរិះគន់ឡើយ ព្រោះខ្លួនជាភ្នាក់ងារដែលប្រជាពលរដ្ឋប្រគល់មុខនាំឲ្យច្របំរើគេ ស៊ីប្រាក់ខែប្រជាពលរដ្ឋ បើសកម្មភាពណាដែលរដ្ឋាភិបាលអនុវត្តហើយ ប្រជាពលរដ្ឋមើលឃើញថា ជាសកម្មភាពធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ជាតិ ខូចប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋ ប្រជាពលរដ្ឋអាចបញ្ចេញមតិដោយផ្ទាល់មាត់ ដោយលិខិត លោករហូតដល់ការធ្វើបាតុកម្ម ជារៀបធៀបសំណូមពរឲ្យរដ្ឋាភិបាលអនុវត្តកិច្ចការបំរើផលប្រយោជន៍គេ ។ បើមិនចង់ឲ្យគេរិះគន់ មានតែកុំទៅកាន់ការរដ្ឋ ហើយបើបំរើការរដ្ឋពុំបានទៅទៀតទេ គួរតែចុះចេញពីតំណែងដោយស្ម័គ្រចិត្តក្នុងកិត្តិយស កុំឲ្យធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ជាតិ ហើយនៅតែក្រាញអំណាចរហូតប្រើអំពើហិង្សា ដើម្បីការពារអំណាចរបស់ខ្លួន

ន ។ ជុំវិញការប្តឹងផ្តល់គ្នានេះ តុលាការក្រុងភ្នំពេញដែលគេដឹងទូទៅថា ជាតុលាការពុករលួយ ជាតុលាការពុំឯករាជ្យ ស្ថិតនៅក្រោមអំណាចអ្នក កាន់អំណាច បានធ្វើសំណើទៅសភា ឲ្យដកអភ័យឯកសិទ្ធិពីតំណាងរាស្ត្រម្នាក់របស់គណបក្សសម-រង្ស៊ី ដែលត្រូវប្រធានបក្សហ៊ុនស៊ីនប៊ុច ចោទថាបានបរិហារកេរ្តិ៍ ។ ការគ្រាន់តែបញ្ចេញទស្សនៈដោយសង្ស័យ តាមអ្នកជំនាញការខាងច្បាប់ពោលថា មិនត្រូវដកអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់តំណាងរាស្ត្រទេ ព្រោះខុសនឹងច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញត្រង់មាត្រា៨០ជំពូកទី៧ ចែងថា «តំណាងរាស្ត្រមានអភ័យឯកសិទ្ធិសភា ។ តំណាងរាស្ត្ររូបណាក៏ដោយ មិនអាចត្រូវចោទប្រកាន់ចាប់ខ្លួន ឃាត់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ដោយហេតុពីបានសំដែងយោបល់ ឬបញ្ចេញមតិក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនសោះឡើយ ។ល។» ជាអយុត្តិធម៌ទៀតត្រង់តុលាការ មិនបានសុំដកអភ័យឯកសិទ្ធិពីប្រធានហ៊ុនស៊ីនប៊ុច ត្រូវប្រធានគណបក្សសម-រង្ស៊ី ចោទថាប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ ដើម្បីធ្វើការអង្កេតមានភាពស្មើគ្នាទេ ។ មានភាពលំអៀងមួយទៀតរបស់តុលាការក្រុងភ្នំពេញ គឺបានកោះហៅ

ប្រធានគណបក្សសម-រង្ស៊ីទៅសួរដល់ទីចាត់ការរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែប្រមុខដឹកនាំរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវជាប់ចោទដែរនោះ តុលាការមិនបានកោះហៅ ឲ្យមកទីចាត់ការរបស់ខ្លួនទេ បែរជាខ្លួនទៅសួរដល់ទីចាត់ការរបស់គេទៅវិញ ។

វិធានការដ៏សំខាន់ដើម្បីជៀសវាងការចោទប្រកាន់គ្នាទៅវិញទៅមក អំពីអំពើពុករលួយនេះ សមាជិកនៃរដ្ឋាភិបាល ប្រធានសភា ព្រឹទ្ធសភា ជាដើម គប្បីសំអាតខ្លួនឯង ដោយសូមប្រកាសទ្រព្យសម្បត្តិរៀងខ្លួន នៅពេលឡើងកាន់តំណែង និងពេលចុះចេញពីតំណែង ។ អ្នកសង្កេត ការណ៍ឯករាជ្យបញ្ចេញទស្សនៈថា ខ្មែរពុំអាចបំបាត់ភាពក្រីក្រនៃប្រជា ពលរដ្ឋខ្មែរបានឡើយ បើពុំកំចាត់អំពើពុករលួយឲ្យទាន់ពេលវេលាទេ ។ ឯច្បាប់កំចាត់អំពើពុករលួយ ក៏ពុំឃើញអនុម័តចេញឲ្យប្រើនៅឡើយ ។ ត្រង់នេះ ស្របតាមព្រះពុទ្ធសាសនាថា បើមានការងារស្អាតបរិសុទ្ធ ទើប អ្វីទាំងអស់បានចំរើនលូតលាស់ ។^{១២}

□